

การพัฒนานวัตกรรมการพิมพ์ผ้าแบบ Eco printing

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge – Based OTOP : KBO) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และมาตรฐานในระดับสากล โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มาตรฐานมีมูลค่าเพิ่ม สร้างสรรค์นวัตกรรม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ผ่านกระบวนการพัฒนาแล้วให้มีโอกาสนำเสนอออกสู่ตลาด ซึ่งเป็นการเปิดช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้น โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษพร้อมที่จะสนับสนุนให้ชุมชนเข้าถึงองค์ความรู้สมัยใหม่ แหล่งเงินทุน และพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการและการตลาด เพื่อยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า และเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานมีมูลค่าเพิ่ม อาทิ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ออย. การส่งเสริมและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สู่นวัตกรรมเศรษฐกิจหมุนเวียน (Bio – Circular – Green Economy : BCG)

ซึ่งปัจจุบันการรณรงค์เรื่องลดโลกร้อน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกำลังได้รับความนิยมและเป็นที่สนใจของตลาด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษจึงร่วมกับผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มผ้าพิมพ์สีจากธรรมชาติ ในการพัฒนานวัตกรรมการพิมพ์ผ้าแบบ Eco printing ซึ่งเป็นกระบวนการพิมพ์ใบไม้ลงบนผ้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในกระบวนการจัดทำต้องมีการ เตรียมสารช่วยติดสี การเตรียมใบไม้ ดอกไม้ นำมาจัดวางลงบนผ้า จากนั้นนำไปนึ่ง โดยใช้วิธีการถ่ายโอนสีและโครงสร้างจากใบไม้สู่ผ้า ในส่วนของประเทศไทย Eco printing ยังไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก จุดเด่นของการพิมพ์ใบไม้ลงบนผ้า หรือ Eco printing คือ การสามารถนำเอาใบไม้ ดอกไม้ ใบหญ้าต่าง ๆ ที่มีอยู่นำมาจัดวางบนผืนผ้า ทำให้ได้ลวดลายและสีสันไม่ซ้ำกัน กระบวนการพิมพ์ผ้าสีธรรมชาติด้วยใบไม้ ใช้กระบวนการทางธรรมชาติที่ละเอียดอ่อน ใบไม้ที่นำมาใช้สามารถเลือกได้หลายชนิดและหาง่ายในท้องถิ่น เช่น ใบสัก ใบละหุ่ง ใบมะม่วง ใบเพกา และใบไม้ต่าง ๆ ที่สามารถหาได้ในชุมชน แต่ก็มีข้อจำกัดบ้างในเรื่องฤดูกาลในการเก็บใบไม้ อายุของใบไม้ และสภาพอากาศ ทำให้ได้สีมากน้อยแตกต่างกันไป ซึ่งการทำผ้าพิมพ์ใบไม้ ถือว่าเป็นงานศิลปะ และงานทำมือที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ทำ อีกทั้งปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การรณรงค์ให้ปลูกต้นไม้ ดอกไม้ พืช พันธุ์ต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อนำมาจัดทำผ้าพิมพ์ใบไม้ต่อไป

โดยจุดเด่นของกลุ่มผ้าพิมพ์สีจากธรรมชาติ ได้มีการนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ ดังนี้

๑. การแช่ผ้าด้วยกรรมวิธีมอร์แดนท์ (น้ำขาวข้าว)
๒. การย้อมสีผ้าจากผงสีธรรมชาติ
๓. การนึ่งผ้าด้วยเทคโนโลยี เตานิ่งลดระยะเวลา
๔. การซักล้าง/การทำนุ้/การทำหอม
๕. นวัตกรรมการฟอกสี
๖. นวัตกรรมการเคลือบผิวผ้าด้วยเทนนินของใบยูคา

13

ชื่อกลุ่มผู้ผลิต :
 กลุ่มผ้าพิมพ์สีจากธรรมชาติ
 ผลิตกันที่เดิม : ผ้า Eco Printing
 ช่องทางการติดต่อ
 133 หมู่ 8 ต.สำโรง อ.จันทรมงคล
 จ.ศรีสะเกษ 33120
 โทร. 098-3871639

13
 แนวการพัฒนา
 ผลิตกันที่ใหม่
 ผลิตกันที่ใหม่
**ผืนผ้า
 Eco Printing**

นวัตกรรมที่นำมาใช้

- การย้อมผ้าด้วยกรรมวิธีธรรมชาติ (น้ำขาวข้าว)
- การย้อมสีจากผงสีธรรมชาติ
- การย้อมผ้าด้วยเทคโนโลยี เตาตั้งลดระยะเวลา
- การย้อมสี / กำมะถัน / กำหมอม
- นวัตกรรมการฝึกสี
- นวัตกรรมเครื่องเคลือบผิวผ้าด้วยเทคนิคของใบยูคา

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ควบคู่ไปกับการตลาด รวมทั้งการจัดตั้งเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด เพื่อให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน เครือข่ายผู้ผลิตชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ภายในจังหวัด ผนึกกำลังองค์ความรู้พัฒนาขีดความสามารถของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด และสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า และเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชน สู่อุตสาหกรรมทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อให้จังหวัดศรีสะเกษ มีการพัฒนาที่ก้าวกระโดด มีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ปี ๒๕๖๖ ต้นน้ำ

-ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติและ การทำ Eco printing การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการสร้างตราสินค้า/การบัญชีต้นทุน การตั้งราคา และการตลาดออนไลน์

ปี ๒๕๖๗ กลางน้ำ

-เทคโนโลยีการตัดเย็บและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากผ้า Eco printing การบริหารจัดการกลุ่มแบบมีส่วนร่วมและโมเดลธุรกิจเพื่อสังคม/แผนการตลาดผลิตภัณฑ์และเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานคิดธุรกิจเพื่อสังคม

ปี ๒๕๖๘ ปลายน้ำ

-การสร้างสื่อเพื่อสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวในชุมชน/การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ/ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ/การยื่นขอมาตรฐาน มผช.